

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Vladimíra Doležala v právní věci žalobkyně: **M. V.**, zastoupená Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2017, č. j. OD 314/17-2/67.1/17092/St, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 10. 2019, č. j. 31 A 13/2017 – 71,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. 10. 2019, č. j. 31 A 13/2017 – 71, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Turnov rozhodnutím ze dne 25. 1. 2017, č. j. OD/17/2977/AZD, uznal žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), uložil jí pokutu 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč. Správního deliktu se žalobkyně dopustila porušením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatelka motorového vozidla registrační značky X nezajistila, aby při jeho užití na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Řidič uvedeného vozidla, jehož totožnost není známa, totiž dne 28. 7. 2016, ve 12:36 hod., na pozemní komunikaci v obci Malá Skála, silnice I/10, směr Trutnov,

okr. Trutnov, v úseku 50°38'13,2365"N, 15°11'21,2375"E - 50°38'32,0520"N, 15°11'35,2873"E GPS směr Železný Brod, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci, stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h – byla mu naměřena rychlost jízdy 61 km/h (v naměřené rychlosti byla zohledněna tolerance měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h). Tím řidič porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu.

[2] Žalovaný odvolání proti rozhodnutí městského úřadu zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji zamítl. Nejvyšší správní soud níže rekapituluje pouze části odůvodnění napadeného rozsudku relevantní z hlediska kasačního přezkumu.

[4] Krajský soud měl za spolehlivě prokázané, že se měřený úsek nacházel na území obce ve smyslu § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu. Pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu vytýkaného žalobkyni je relevantní, zda se měřený úsek nachází v obci, nikoli v zastavěném území.

[5] Městský úřad ve svém rozhodnutí uvedl, prostřednictvím jakého zařízení došlo ke zjištění porušení zákona. K tomuto zařízení je ve správním spisu založen ověřovací list. Krajský soud uzavřel, že záznam pořízený silničním radarovým rychloměrem MUR-07, výrobní číslo MUR007/2013, dokumentuje dobu, úsek měření, rychlostní limit překročené rychlosti a měřené vozidlo, ze kterého jsou patrné typ, tovární značka vozidla a registrační značka. Jedná se tak o jedinečný, nezaměnitelný a neopakovatelný důkaz, který byl získán kalibrovaným a schváleným měřicím zařízením, s doložením ověřovacího listu daného měřidla. Správní orgány vycházely při svém rozhodování ze záznamu o měření, ke kterému je doložena fotodokumentace, která rovněž obsahovala záznam automatizovaně naměřených informací. Všechny tyto listiny jsou ve vzájemném souladu a je možné je považovat za dostačující pro objasnění skutkového stavu dané věci.

[6] Soud dále konstatoval, že podmínky provádění měření rychlosti obecní policií vyplývají přímo z § 79a zákona o silničním provozu. Správní orgán proto není povinen provádět dokazování za účelem zjištění, že skutečně bylo realizováno měření obecní policií v místě určeném Policií České republiky. Teprve v případě, kdy by žalobce relevantně namítl, že uvedený úsek nebyl policií ČR určen k měření rychlostí obecní policií, a vznikly by tak důvodné pochybnosti, musel by se správní orgán s takovou skutečností, která by byla v rozporu se zákonnou povinností městské policie, zabývat a vypořádat.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností. Navrhuje zrušení rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost rozsudku, který se nevyjádřil k tvrzení, že nebylo prokázáno uveřejnění informace o zřízení rychloměru podle § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Na výstup z rychloměru je tak nutné nahlížet

jako na důkaz získaný v rozporu s právními předpisy, resp. rozhodnutí městského úřadu je nepřezkoumatelné.

[9] Podle stěžovatelky se krajský soud k námitce, že správní orgán nezkoumal ani splnění podmínek měření rychlosti obecní policií, které jsou obsaženy v § 79a zákona o silničním provozu, zabýval pouze tím, zda byly správní orgány povinny zkoumat, jestli bylo měření rychlosti provedeno na určeném úseku. Stěžovatelka však současně namítala, že správní orgány nezkoumaly ani další podmínky měření rychlosti, a to: zda bylo měření provedeno v součinnosti s Policií ČR, zda byla mezi obcí Turnov a Malá Skála uzavřena veřejnoprávní smlouva, na jejímž základu bylo měření rychlosti prováděno v obci mimo obecnou územní působnost obecní policie Trutnov. Těmito dvěma námitkami se krajský soud nezabýval.

[10] Stěžovatelka nesouhlasí s názorem krajského soudu, že správní orgány se nemusely podmínkami měření rychlosti zabývat proto, že „vyplývají přímo ze zákona“. Taková úvaha je zcela absurdní. Je tomu totiž právě naopak. Pouze pokud by podmínky měření rychlosti „nevyplývaly přímo ze zákona“, nemusely by se jimi správní orgány zabývat, protože takové podmínky by nebyly právně závazné. Pokud nebylo provedeno dokazování stran toho, zda byly splněny podmínky podle § 79a zákona o silničním provozu a zda byla uzavřena veřejnoprávní smlouva, je nutné předpokládat, že tyto podmínky měření rychlosti nebyly splněny, a nikoli naopak, jak to činí krajský soud, protože takový předpoklad je v rozporu s ústavní zásadou presumpce nevin.

[11] Závěrem stěžovatelka a její zástupce vyjadřují svůj nesouhlas s vyvěšením svých osobních údajů na celosvětovou komunikační síť internet.

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odvolal na své rozhodnutí a názory zde vyslovené, ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Soud při posuzování kasační stížnosti dospěl k závěru, že je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Podle § 79a zákona o silničním provozu *za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.*

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že se krajský soud žalobní námitkou týkající se § 79a zákona o silničním provozu stručně a souhrnně zabýval. Krajský soud konstatoval, že správní orgány jsou ve vztahu k dodržení podmínek v citovaném ustanovení povinny

provádět dokazování až v okamžiku, kdy by účastník řízení relevantně namítal, že uvedený úsek nebyl určen k měření rychlosti obecní policií, a v tomto ohledu by vznikly důvodné pochybnosti. Tento názor krajského soudu považuje Nejvyšší správní soud za správný.

[17] Městský úřad opatřil takovou sadu důkazů (zejména záznam z měření včetně fotodokumentace a ověřovací list), na jejichž základu bylo možno učinit závěr o tom, že se stěžovatelka správního deliktu dopustila. Nejvyšší správní soud považuje za přirozené, že správnímu orgánu, který je obeznámen se situací v místě spáchání správního deliktu, nevystaly žádné pochybnosti o tom, že je obecní policie oprávněna v daném úseku (určeném policií) provádět měření. Stěžovatelka pak nikdy v průběhu správního řízení naplnění podmínek obsažených v § 79a zákona o silničním provozu nezpochybňovala. Rozhodnutím správních orgánů proto nelze vytýkat nepřezkoumatelnost spočívající v tom, že se otázkou naplnění těchto podmínek nezabývaly (srov. rozsudek ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 214/2017 – 41, bod 12). Za shora popsané situace totiž nebylo potřebné, aby blíže zkoumaly pochybnosti, které může mít o těchto skutečnostech jiná osoba (stěžovatelka) a které ani ve správním řízení nikdo nevyjádřil. Úkolem správních orgánů není „domýšlet“ za účastníka, který byl ve správním řízení pasivní, nejružnější v úvahu přicházející situace a veškeré možné konstrukce vyvracející spáchání přestupku (rozsudek ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 – 47, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71, č. 3577/2017 Sb. NSS).

[18] Ačkoli se tedy krajský soud k námitce nedodržení podmínek podle § 79a zákona o silničním provozu vyjádřil, nelze pominout, že tato (byť velmi obecně formulovaná) námitka kromě nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů zpochybnila též řádné zjištění skutkového stavu ve správním řízení. Stěžovatelka totiž v žalobě výslovně namítla, že výstup z rychloměru nebyl použitelným důkazem, neboť byl získán v rozporu se zákonem. Krajský soud se proto na jejím základu (po konstatování přezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů) bez ohledu na způsob obhajoby stěžovatelky ve správním řízení měl zaměřit na otázku, zda správní orgány dostály své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud by krajský soud zjistil, že správní orgány takto nepostupovaly, bylo na něm, aby na základě žalobních tvrzení sám odstranil pochybnosti o skutkovém stavu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). To může učinit porovnáním nových tvrzení s důkazy již provedenými ve správním řízení, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových (usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 As 24/2015 – 71).

[19] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že v posuzovaném případě není oprávnění městské policie měřit rychlost vozidel na uvedené pozemní komunikaci v den spáchání přestupku ani oprávnění Městské policie Turnov provádět měření na území obce Malá Skála žádným způsobem doloženo. Jak soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 As 274/2016 – 37, „z jazykového výkladu citovaného ustanovení zákona o silničním provozu [§ 79 a tohoto zákona, pozn. soudu] jednoznačně plyne, že užitý termín „výhradně“ znamená výlučně, tj. toliko a pouze za těchto podmínek musí obecní policie při výkonu činnosti měření vozidel následovat pokyny Policie ČR. Jedná se o jednoznačný pokyn zákonodárce ve vztahu k obecní policii. Nejvyšší správní soud namátkou odkazuje např. na

rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2014, č. j. 9 As 128/2013 – 45; rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 8. 10. 2013, č. j. 52 A 16/2013 – 33; rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 11. 2. 2013, č. j. 76 A 29/2011 – 58 aj., z nichž plyne, že soudy a správní orgány při posuzování dopravních přestupků a při zkoumání oprávnění obecní policie měřit ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu shromažďují podklady prokazující naplnění uvedené podmínky, a to např. dohodami mezi Policií ČR a obecní policií, příp. stanovisky Policie ČR.“

[20] S ohledem na skutečnost, že prověření dodržení podmínek podle § 79a zákona o silničním provozu nevyžaduje žádné rozsáhlé doplňování skutkového stavu, měl krajský soud při přezkumu uvedené žalobní námitky (zpochybnění postupu dle § 79a zákona o silničním provozu) v projednávané věci postupovat tak, že sám vzniklé pochybnosti odstraní. Neučinil-li tak, zatížil napadený rozsudek vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, a je proto třeba jej zrušit a vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud povinen tuto žalobní námitku opětovně přezkoumat a s ohledem na to, že ze správního spisu neplyne, že by v posuzovaném případě měla městská policie oprávnění měřit rychlost vozidel v daném místě a v rozhodné době, resp. z žádného provedeného důkazu to neplyne, provede za uvedeným účelem dokazování.

[21] Krajský soud také nijak (ani implicitně, srov. např. rozsudek ze dne 11. 6. 2015, č. j. 10 Afs 18/2015 - 48) nereagoval na žalobní námitku týkající se § 24b odst. 2 zákona o obecní policii, podle které se správní orgány měly zabývat otázkou uveřejnění informace o zřízení rychloměru a dále, že na výstup z rychloměru je nutné nahlížet jako na nezákonný pro neprokázání naplnění této podmínky. Stejně tak v odůvodnění chybí reakce na žalobní námitku pod bodem 13, podle které se správní orgán měl zabývat tím, zda vlastník rychloměru neparticipuje na měření rychlosti způsobem rozporným s § 79a zákona o silničním provozu. V tomto ohledu je proto rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Na krajském soudu bude v dalším řízení, aby se alespoň stručně k těmto námitkám vyjádřil, a jejich vypořádání případně doplnil o dokazování, jak ostatně učinil v jiných svých rozsudcích známých kasačnímu soudu z úřední činnosti, ve kterých reagoval na totožné žalobní námitky (uplatněné tímž zástupcem žalobce ve vztahu k měření provedenému obecní policií v téže obci – rozsudky ze dne 21. 3. 2019, č. j. 28 A 15/2017 – 73, a ze dne 14. 3. 2019, č. j. 32 A 5/2017 – 70; k otázce naplnění podmínek podle § 24b odst. 2 zákona o obecní policii srov. též rozsudek ze dne 16. 12. 2019, č. j. 9As 280/2019 - 39).

[22] K nesouhlasu s vyvěšením osobních údajů na internetu soud uvádí, že nejde o kasační námitku. Lze jen uvést, že způsob, jakým soud standardně zveřejňuje anonymizované verze rozhodnutí na svých webových stránkách, neporušuje právo na ochranu osobních údajů či soukromí stěžovatele ani advokáta Mgr. Václava Voříška. Jak již soud mnohokrát uvedl, pokud se advokát „cítí být poškozen, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení“ (viz usnesení ze dne 25. 5. 2017, č. j. Nao 175/2017 - 161, obdobně srov. rozsudky ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, a mnohé další).

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[23] Kasační stížnost je důvodná. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), v němž bude vázán shora vysloveným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[24] Krajský soud v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. v dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu